

4. ПЕРЕВІРЯЙТЕ

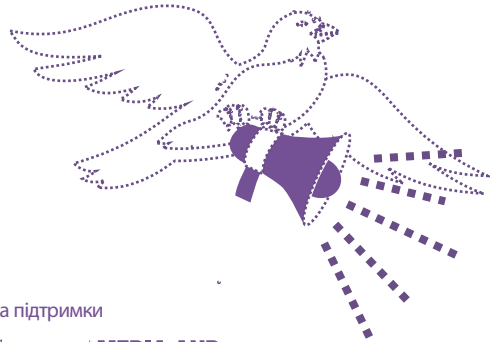
Як ви вже зрозуміли, те, що контент, створений генеративним ШІ, виглядає і звучить реалістично, не означає, що він таким і є.

Порада: Онлайн-зображення, відео й тексти, які змушують вас відчувати сильні емоції, такі як страх, відразу, тремтіння, гнів і тривогу, швидше за все стануть вірусними. Цей надзвичайно емоційний контент - також швидкий спосіб отримати “кліки” та поширити дезінформацію - й інструменти ШІ можуть зробити його більш вірусним. Зверніть увагу на свої реакції та сприймайте ці відчуття як підказку, що вам потрібно більше часу, щоб перевірити, чи є те, що ви бачите або читаєте, правдивим.

Ви можете покластися на деякі міжнародні організації, такі як Міжнародна мережа перевірки фактів, щоб з'ясувати, які джерела особливо ретельно перевіряють інформацію, яку вони публікують. На сторінці підписантів (ifcncodeofprinciples.poynter.org/signatories) знайдіть свою країну, щоб побачити, які джерела увійшли до списку. **Snopes.com** і **PolitiFact.com** - два надійних ресурси для читачів у Сполучених Штатах.

Але зачекайте, це ще не все! Про штучний інтелект можна розповісти набагато більше. Data Detox Kit включає в себе багато матеріалів про ШІ, а також інші теми, такі як конфіденційність даних, цифрова безпека, цифровий добробут, дезінформація в Інтернеті та багато іншого.

Дізнайтеся більше на DataDetoxKit.org

Розроблено

**TACTICAL
TECH**

За підтримки

European **MEDIA AND
INFORMATION** Fund

Managed by
Calouste Gulbenkian Foundation

D A T A
D E T O X
K I T

ЩО ЗА ХАЙП ІЗ ШІ?

«ШІ» став хайповим словом, яким описують всі види інструментів і додатків - від віртуальних асистентів до генераторів дідфейків.

Зараз багато уваги приділяється розважальним або творчим аспектам цих «крутих» нових інструментів... але чи знаєте ви, що ШІ також покладено в основу багатьох важливих систем, які впливають на наше повсякденне життя, включаючи працевлаштування, охорону здоров'я, освіту, правопорядок і багато чого іншого?

Інструменти ШІ дозволяють працювати деяким системам набагато швидше та ефективніше. Але це також означає, що вони прокачують швидкість й ефективність інших процесів, таких як дезінформація, шахрайство, домагання, що впливає на життя... і навіть впливає на те, як люди голосують на виборах.

Пройшовши цей курс «Детокс даних», ви ближче познайомитеся із ШІ і побачите, що весь цей хайп може мати серйозні наслідки.

Поїхали!

1. ДЕМІСТИФІКАЦІЯ ШІ

Розуміти принципи роботи ШІ - це не Біном Ньютона. Деякі люди говорять про ШІ так, ніби це магія, але «штучний інтелект» - це всього лише машина.

А ви знали? «ШІ» - це різноманітні інструменти, розроблені для розпізнавання закономірностей, розв'язання проблем і прийняття рішень з набагато більшою швидкістю і в більшому масштабі, ніж це може зробити людина. Але, як і будь-який інструмент, ШІ розробляється і програмується людьми. Люди, які створюють ці машини, формулюють для них правила: «Роби так; але не роби так».

Коли люди говорять про ШІ, вони можуть мати на увазі дуже багато речей. Ось кілька прикладів інструментів ШІ, які є особливо популярними:

- **Інструменти для генерування тексту** створюють контент на основі певних ключових слів (або «підказок»), які ви визначаєте. Вони навчаються на великих обсягах тексту з Інтернету різної якості.
- **Інструменти для генерування зображень** створюють фото або відео на основі певних ключових слів, які ви задаєте.
- **Рекомендаційні системи** показують вам контент, який, за їхніми «прогнозами», ви, найімовірніше, клацнете або якими зацікавитесь. Ці системи працюють у фоновому режимі в пошукових системах, стрічках соціальних мереж і автоматичному відтворенні на YouTube.

Розроблено

**TACTICAL
TECH**

За підтримки

European **MEDIA AND
INFORMATION** Fund

Managed by
Calouste Gulbenkian Foundation

2. ВІДЧУЙТЕ СИЛУ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ

Хоча інструменти ШІ можуть здаватися «віртуальними», вони мають реальний вплив на фізичне середовище.

А ви знали? Будівлі, в яких розміщені сервери, що забезпечують роботу ШІ та інтернету, називаються «центрами обробки даних». У них буває так спекотно, що кондиціонери працюють цілодобово. Поєднання серверів і охолоджувальних систем створює багато шуму і використовує багато землі, води та енергії.

Центри обробки даних - це лише одна з фізичних форм прояву ШІ. Щоб отримати повну картину, слід розглянути розроблення, виробництво, виготовлення та утилізацію пристроїв, серверів, супутників, підводних інтернет-кабелів та інших компонентів.

3. БУДЬТЕ УВАЖНІ ДО СИНТЕТИЧНИХ МЕДІА

Коли люди говорять про ШІ, вони часто мають на увазі генеративний ШІ та його результат - синтетичні медіа, а саме: тексти, зображення, відео та аудіо, згенеровані інструментами ШІ. Ці результати виглядають начебто реальними, але насправді вони створені комп'ютерними програмами.

Порада: Шукайте приклади синтетичних медіа, щоб краще зрозуміти, наскільки реалістичними можуть бути зображення, відео та голосові клони, створені штучним інтелектом. Ви можете перевірити себе за допомогою тесту на кшталт [AIGeneratedorNot.com](https://www.aigeneratedornot.com). Результати можуть вас здивувати!

Занурення в цю кролячу нору синтетичних медіа може швидко привести до небезпечного контенту, тому будьте обережні з тим, що ви створюєте і що шукаєте. Крім того, часто компанії, що стоять за інструментами ШІ, чітко не пояснюють, які дані вони збирають від вас і з якою метою, тому завжди дійте з обережністю.

Ось спробуйте: Введіть текстові підказки, які можуть генерувати зображення ШІ, за допомогою безплатного інструменту на кшталт [Perchance.org](https://perchance.org), щоб побачити його в дії. Там ви можете ввести опис того, що хочете побачити, наприклад, «кішку в червоному шарфі», а потім натиснути кнопку «згенерувати».

Тепер, коли ви побачили і почули приклади синтетичних медіа, чи можете ви зрозуміти, чому люди так легко на них ведуться?

